

Pridplata
na cili god 1 fr.
na pol. god. 50 n.
Za stranu zemlju
1 fr. 25 nov.
Izlazi svake dru-
ge nedelje u
Četvrtak.

BUNJEVACKA I ŠOKAČKA VILA.

List za pouku, zabavu i gazdinstvo.

Oglaši se prima-
ju po navadnoj
cini. Rukopisi ne-
ka se šalju u na-
plaćenom pismu.
Dopisi bez podpi-
sa se neprimaju.
Dopisi se nevra-
ćaju.

God. III. U Kalači

U Četvrtak 8. Svinja 1873.

Broj 13.

D O B R O D O Š L I C A.

Što ju spievaše uz harmonium Kanfanareci pri dolazku na kanonici pohod, kojim ih usreći Presvetli Gospodin Juraj Dobrila Biskup Porečki i Puljski dne 23 Travnja 1873.

Srećno došao k nam
S Porečkoga svog Prestola,
Da prigerliš i ukripiš
Nas poslanstvom Apostola !

Blagoslovjen dol i berdo,
Kojim su te Oče mili
Andjeli dobri duhovi
Do nas zdrava dopratili !

Od davna smo svi za Tobom
Stari i mladi uzdisali,
Kako stado za pastirom,
Kad su jadi nanj napali.

O Verhovni naš Pastir !
Koli slabe biti stalo,
Odkad te ni oko naše
U tom kraju uživalo !

Neke ptice zlokobnice,
Mnogi jastreb kervožedan.
Sela naša oblijetaju,
Grozu množeć svaki tjedan.

I, što veće, gerda neman
U sred stada tvog duhovna
Derzovito poče sijat
Zerna zamamna otrovna.

S toli ljutih napadačah
Bojazan nas bi spopala,
I u borbi vele krutoj
Snaga nam je malaksala.

Al velikom Bogu hvala,
Što Te slao nam Vladiku,
Da pomožeš nam syladati
Silu zalah svukoliku.

Veće ti ovce i jagnjeta
Poskakuju od radosti,
Jer će skoro s tvojih rukuh
Primit dare od milosti.

Sedmerostruko nam blago
Dobili Oče donio si,
Blago, ko nas lahkim hodom
U nebesa treća nosi.

Bog će dati, te će mladež
Svetom krizmom potverđena,

Na čast svetoj Cerkvi razti
Svakim miljem nakićena.

Mudrost, razum, savjet, jakost,
Uminje i bogoljubnost,
Božji strah, te svete sile
Gone od nas svu pogubnost.

Ovaj biser i dragulji,
Srebro, zlato dragocjeno
Od Duha će bit Svetoga
Po Tebi nam podiojeno.

O kako već naša dieca
Jedna drugoj priterkuju,
I veselim sercem svoje
Liepe nade prišapćuju !

Krvca u njih uzigrala,
Želje im se uzplantile,
Da ih tvoje Gospodine,
Blagoslove ruke mile.

Ah kako svi oci, majke
Tvoj, Presvetli Gospodaru,
Sveti pohod vele štuju,
Hvaleć Boga na tom daru !

Koju spievaše Kanfanarci na Imendan što ga Presvetli i Prečastni Gospodin Juraj Dobrila Biskup Porečki i Puljski blagoizvoli u kanfanaru svetkovati ljeta 1873.

Liepa sreća je danaska
Sviu žiteljem kanfanara,
Svog Verhovna Poglavaru
Stijuć mili Imendant,
Od kud nami o Presvetli
Gospodine dar čestiti
Da tvog Lica sjajnost kiti
Ovdje slavni Jurjevdan ?

Tebi prosta od naroda
Biskupsu Bog čast darova,
S toga rado gres sinova'
Gerlit prostu kery i rod.
Priličan si Apostolom
Izhodecim s nizkih ruku',
Kažuć najpri prostu puku
Stazu raja, željan hod.

Ali žarka ljubav, kā nam
Iz barnoga serca viri,
Ugodniju glasbu sviri
Na ivu čedni Jure čast.
Živio nam mnoga ljeta
Za nas uzgoj vazda bolji !
Sve ti hodilo po volji
I za naše duše spas !

Radostni nam uvjek došli
Zdravlja tvoga sladki glasi;
Svud neka ti Ime krasí
Neumorle slave cvjet !
Nek se ori po svih stranah
Da si zemlje naše dika,
Uzor cerkvenih Vladika,
Slavjanski te slavi svjet !

zkh.org.rs

S B O G O M.

Što ga spievaše kanfanarci koncem pohoda kojim jih udostoji Presvetli i Prečastni Biskup Juraj Dobrila dne 23 Travnja 1873.

Mila nam je zvezda zasvitila
Biskup Juraj Presvetli Dobrila.
Čudovite zrake na nas siplje,
Čim se život duševni okriplje.
Oj čestiti Tinjan sused — grade !
Prevelika slava te dopade !
Jer na tebi draga svjetlost nikla,
Koja nas je blagodarit svikla.
Dično Ime tvojega zemljaka
S tobom časti versta ljudih svaka.
Al se danas sladje od nas štuje
On bo ovdje Imenden svetkuje.
Veseli se puče kanfanara !
Evo liepa Jurjeve ti dara !
Ljubok te je svjetli obasjalo,
Radostju ti serce ugrijalo.
Nebeska ti zemlju natopila

Rosa, da bi obilno rodila !
Rasti će nam mirisne travice
U dušicah mile naše dice,
Travice, kć pomoći obećaju
Roditeljem, kad već ostaraju,
Cvjetati će tihane ljubice,
Kupit će ih stidne djevojčice.
Suncokreti krasno — žuto cviće
Vabiti će na posluh mladiće.
Rumanije, boziljak i rože
Prem ugodno vonjat će, moj Bože !
Karanfili, liljan i smilje,
Gledati ih u nas bit će milje.
Žarka ljubav, čistoća, poštenje,
Razbor, pamet, viera i sterpljenje
Obraziti će mladeži nam duše
Nećemo se bojat strašne suše.

Uz ovako milovidno bilje
Nebo zemlji blagoslov pošilje.
Njive će nam radjati i brajde
Žita, vina, turkinje i hajde.
Slavit ćemo Boga Velikoga
Na obilju dara tolikoga.
Pjevat ćemo slovenske piesmice
Ponavlјati starinske zdravice
Zdrav nam budi Presvetli Vladik !
Sveg naroda slovenskoga Diko !
Koliko se kapljice danas spio,
Toliko ljet zdrav nam poživio !
Kudagod Te nozice nosile
Andjelske Te čete okružile !
Ova piesma na tvoje poštenje,
Prosi nami od Boga spasenje.
Istarska Vila.

DOBRO STABLO DOBAR, A ZLO HRDJAV
PLOD NOSI! ISUS.

Svaki čoviek bi volio, da se od pošteni i čudoredni roditeljah rodio ; jer premda se svjet već u naše doba siluje, da u zli i dobri čini razluči otca od sina, pak ako je otac s onima ukaljan, oli s ovima proslavljen, neće radi onih sina kudititi niti radi ovih faliti. Al buduće je to još za sad samo jedno plemenito nastojanje, radi kojega treba da se poklonimo duhu našeg vika, nemožemo pričutiti : da se sbog onih na sina nika osina priziranja izastire, i radi ovih trak slave prostire. Dakle nije se čuditi : što i mi sinovi slaviah tu želju podhranjivamo : da naše pleme ne tvori takta dila, koja su i svakom pogledu ne samo grišna već i u sebi grdna. Jer kad god čujemo : da je tako jedan slavian počinio, onda nam se umah rumenilo srama i stida po licu razlike, buduće ljudi nerazabiraju mnogo već takim kažu : eto kaki su slaviani ! dila jim očituju da jim je srce okrutno. Tako jedno dilo hoćemo da obilžimo u palenju, no uzroka neimamo da tvrdimo : da je ovaj grih navlastito samo slaviansko srce u posed uezio, jer žali Bože nalaze se i u drugih narodnosti koji ga tvore, al to moramo ma se kako stidili očitovat : da se ova grdna vrst osvete naj većma okućila kod slavianah, svakojaka osveta već u sebi grišna, čovieka u oči ljudstva poniže al palenje je taka osveta, u kojoj ni jedne dlake plemstva neima, nekoji grih pokaziva bar niku smisionost, al ovaj očituju niku bojazan koja se skriva pod krinku tmine — pa ne odaje čoviju mah i grišnu slast — u počinjenju griga — već odkriva plavu neprijateljsku narav, koja se na tom raduje : što drugi jauče. Tako sreć ili je svakojakim grihom tako izcidjeno : da ljudska osiđanja neima, ili je po zanemarenju tako odiviačilo, da ni jedno u njem nije pokrenjeno. Na osvetu ima svaki čovik nagon, al baš u tom sastoji kriepost krštjanska : da taj suzbija ljubavom izkrnjena. Od toga dakle ko pali moramo oduzeti ime čovieka, da ljudstvo po njemu neizgubi božji oblik. Od stvoritelja odkupitelja, i Posvetitelja dobivamo snagu i volju na zidjanje, opravljanje, i uzmnoženje svakojakih duševnih i tvarnih dobara u čoviečanstvu; ako je dakle u tkom protivni nagon koji tako želi rušit : da se ni rovine neviđe, već da se sve u prah i pepelo obrati, to nemože biti od čovieka, već mora biti od neprijatelja — jer da sve ono izgori, što čovika hrani, odiva, pokriva, rad i poso olakšava, da se čovik silom utira u puko siromaštvo, gdje ni radit nemož, jer mu i orudja rada izgore, pa, mu se samo po srijećnoj sudbini golživot spasi, to pomisliti, to htiti, to učinit : nemože čovik kršten već čovik poganin, čovik divii čoviek neprijateljski. Eto dakle zašto se moramo stidit : kad palenja ljaga pada

na slaviana, buduće drugi narodi misle : da je naše pleme opogano podiviačilo, ili s neprijateljom u nagodbu pristalo. Eto zašto jo taj grih tako grdan : da se svako pleme toga ratosiva, da mu se ime nepokalja. Žalostno oglašenje ako je kom plemenu u ris dopalo !

To sam već na više miesti očitoval : da po naravi neću da priznajem grišna ni kriepostna naroda; sedam glavni griga i sedam ovima protivni kriepostih svakom narodu su naravne, jedino nauka i obuka one ugašava, a ove oživljiva u duši i srcu jednog i drugog naroda. Ako se dakle kakovi glavani grih u kom narodu na toliko iztisne, da mu postane znak, to možemo biti sigurni : da tomu narodu manjka prosvjeta, krštjanska, manjka milost sakramentalnska. Ako želimo dakle grdnui znak s naroda našeg skinuti, to neima drugog sredstva van nauki i odgojenja. Svaki dakle koji ljubi svoj narod trieba da iz svih silah nastoji : da naš rod pomjivo pohadja škulu i crkvu. Proučio si valjada sve znanosti, i prošo sav svjet, al ako se krštjanskim naukom ne oružaš zlottori Spasa ljudskog iz sasida će nasréat na te, paćete po jednog ili drugoj strasti navest na zamke propasti duševne. Ej kako bi to divno bilo ! da se u našem rodu probudi osiđanje pravo krštjansko, koje se gadi na palenju imovine, mnogih litah znojne tečevine svojeg izkrnjennog : da se odnese od roda našeg biljev diviačine, paganstva, ili neprijateljstva. Grdna osveta koja se uvuče u tajnost noći, za mota se u odiču mraka, da zapali kuću vrhu glave mirno spa-vajućeg bližnjeg, da obrati u prah ono što čovika hrani, brani odiva i pokriva. Gadna diviačina, grdna paganština, koja truje život društveni, pa ogorčava i onaj zalogaj : u kog je Bog ulio slast ; iakog će na судu poslidnjem osvadjet sve ono što je u svetu liepo, i sladko odsudit će ga na smrt vikovičnju, čovića svaku znanost, umitnost, obrtnost, trgovina, zanat i poljudilstvo, kazatće : da je sve iz čovićanstva izkoreniti, i u diviačinu odbiti nastojao, kamen pokaranja baciti na takog sav krštjanluk — koji je sebi zagudio ljubav izkrnjenu ubio milosrdje, i nastojao svaki sladki odnošaj u čovićanstvu pomrsit, svaku svezu pokidat, da živimo kao zviri — zasidajuć noć i dan hrani krovu i životu jedan drugog, u našem rodu neka mu nije mista, neka mu se ime nespominje, neka mu se porodica ukine, da se ne traže srce našeg naroda : da se nepogani pamet našeg plemena da ne nadje kod nas stan paklenjak, koji ruši, već da stane na vrata doma našeg slavnog plemena kerub, pak na uvik izključi iz lipe kuće slavianak takog : koji se podo sužanstvu paklenom. Mi slobodni sinovi zdravi i hrabri otacah, nećemo u našem pokolenju da take stvorove trpimo : u kojima ni jedne plemenite dlake, ni jedne kapčice milostive ljubavi neima; ostalo jim ime bez znaka, i miesto bez traga !

D O P I S L.

? Subatice 27 Travnja. U prošli ponedeljak priredljio I društvo gospodja za pomaganje sirote dice, u pozorišnoj dvorani ovde igranku sa bazarem *) skopčanu. Prija jednog dana t. j. u nedjelu otvoren je pazar za svakovrsno prodavanje i kupovanje stvari, pića i jela, te je samo toga dana ušlo u blagajnu do 1500 fti, a svega za obadva dana dobitvenoje 4000 fti a vr. svota kakavu do sad ni jedna zabava ovde nije u stanju bila pokazati.

Ova zabava igranke osobite je vrste, što cilj unapređuje i srcu godi tako : da je bez razlike roda, mlađanjih i starih — sve to željno očekivalo i dovoljano zabave našlo u olimpu toga krasnog priređenja igre. — Ko ne bi igrao ; slavio i veselio se u takoj lipim društvu, dije evat mlađih srca prikupljen u vinac kitnjastog kola, što pridstavlja jezgru, snagu i nadu današnjeg pokolenja i stanja.

A to je sve uredjeno mudrим izborom, vištom upravom i razpoložajem jedno visoko obraženo gospođo, čije ime s častju bilježimo u redove pisma našog, da ju smireni puk naš bolje poznau, i da njoj dostojno poštovanje oda, za ujen ne umorini trud i veliku žrtvu, koju ona čini za unaprđenje i izobraženje mladeži — a ta je : blagorodna gospodja Josefa Vojnićka od Bajše. Zauzimanjem i vistim njegovim pridstavljanjem kod crkvenih i svitskih velikodostojnika, izaće njoj za rukom, da će se skorim jedan kloster ovde kod nas podići u komičedu smirene i katoličko-kršćanski pobožne duvne žensku dieu poučavati u virozakonu i drugim naučnim pridmetima, a po sve sirota dieu, hraničedu i odićom snabdevati, timeće se dakle virozakonska škola utvrđivati i katolička mladež svojoj crkvi približavat.

Da napomenem još i to, daje sa providjenjem i upravom iste hvaljene gospodje, oko po noći pored sveg toga, što naše kolo u razporedu — programu — nije bilo uvršćeno **) dobrim dugo odigrano bilo, di su se snaje Matekove sa vištom igrom odlikovale, šteta samo što se u kolo považe i onakovi, koji kolo ne umuigrati, te nam njihovo razmetanje i bacanje našu narodnu igru pokvari, što bi inače od viših igrača lipo i divno bilo odrigrano, jer od igračica nije falilo. ***)

U Baji 27.-og Travnja. Ovdešnja „Prva zadruga ženskih“ donela je zaključak : da se čerčelija platno i t. d. prikaže na bečkoj svetskoj izložbi kao rukotvor madžarski žena i dievojaka. Nebi nas vredjalo da je ta zadruga ove stvari prikazala tako, kao rukotvor naših žena, no stim nasbolje vredja što se to oče u svetu da pokaže kao dielo madžarski ženskinja. Pa zato smo našli za vredno da priopštimo našeni skromnom oběinstvu tu žalostan viest, da još i ono što smo od naši predaka zadobili i prisvojili i znojem stvorimo, da nam još i ono kao što rekoh oče tudja ruka da otme. *)

Imam još nešto dragi moj rode da ti priopštим, jer i to se izbjžije tebe tiče.

Imamo ovde kod nas jednog bunjevačkog učitelja po imenu Pera, koji istina da naš list razpostire ali ne onako kao što bi triebalo, t. j. da budi narod iz mračne tavnice i da ga uzbudjuje da se predplatiti, već ono radi što listu propast nositi, a toje : da on list svakom da štiti, no ne samo to, već mu i kući odnese. — Istina da je to liepo jer tako se može list omiliti, ali moj brat Pera ne smiera na to, već kako će više atoša u svoj žep strpati, govoreći : „da ēu list i tebi štiti i drugom i trećem od svakog po dva-tri atoša meni ostaje badava i što stijem a i list!“ E dragi moj Pera to nije liepo! po tebe je korist al po narod i list propast. Zato kada ove redko proučiš mani se toga posla, pa gledaj da list na drugi način razpostireš, koje će ti svaki prijatelj svoga roda za umicestno ostaviti ovaj Pera je po imenu., Baća Pera poznat.

*) Bazar je pazar — na kojim su mistu prodaonice podignute.

**) Kod vaših starih to je prvo bilo. Ured.

***) Tko svoj jezik odbaci, kako da uni kolo tančiti. Ured.

*) I magiarice predu samo što netkaju, dakle inadu svoje platno, al toškoje virovat : da bi ovo htili pred svjet izneti. Ured.

Z A V J E T.

Historička pripoviedka od Ed. Breijora.

preveo :

St. K.

II.

Nejerujuć riečim grofovim klimaše kraljević Emerik mrkimi svojimi viticami, te htjede baš da mu na to opet po svom mišljenju odgovori, kad al opazi u daljini vršak njeke kule i crkveni toranj, te na te predmete upravi sada pogled.

„Ta gledajte samo,“ uzkljukne veselo, „već smo u Vesprimu, pogledajte taj toranj, on riesi koludrički samostan, koji je moj mili otac baš nedavno sazidao. Mnoga pobožna duša stauje u onih zidiñah; u onoj ēemo crkvici malo odpočinuti i novimi se silami za daljni put ojačati.“

Rekav to podbode mamuzami konja, koji poput munje tako napred poleti, da suga ostala dvojica jedva stiće mogla.

Naskoro dodju do crkvice. Sa triuh stranah gustim sjenastim drvećem okružena stoaša ona ovdje sasma zspuštena, svjekost koju lampica pred oltarom kroz željeznu roštu razprostiraše, padniv na zelenu travu našicila je tankoj zlatnim žicama izpredpletenoj mrijezi. Tih vjetrić poigravaše se živahno lišćem stojetnog hrastova i neprestano cvrku-tanje vrebaca bunilo je svečanu tišinu.

Kraljević Emerik stupi s'grofom odkriv glavu u crkvici, dočim se je sluga brinuo da konje za hrast privrže.

Ugodna i prijatna hladovina ih primi kad u crkvici unidoše. Ona bijaše iznutra skoro sasma prazna. Na jednoj unutri visio je drven križ trujem obaviti, a pred njim prosta lampica. Slaba njena svetlost razsvetlivaše slabo užke zidove crkvice. Kraljević Emerik pobožno klekne na najdoljnji stepen pred oltar, grof pako ostane smrknutim licem ostrag, zvoljan, što pokraj nijednoga posvećenoga injesta nemogaše proći, da se nobi njegov suputnik ondje Bogu pomolio, a tim se i put dosta otegotio.

Još nigda nevidje grof Kraljevića tako pobožno u molitvu zadubljena kao sad. Prost od svih zemaljskih brigā pobožno sklopjenima rukama, uzdignutima k' nebū očima klečeše on pred oltarom, niz snažna ramena objesili mu se mrki prami, nijedno udo, nijedna žilica na njem nezadrhla, bijaše nalik bezživotnu kipu, salivenu umjetnom rukom starog kojeg Grka. Nesta zle volje sa grofova čela, pobožna bo molitva kraljevićeva ju raztjera. Na takovo biće sa svim srcem svomu stvorecu odano, nemogaše dulje zvoljan biti. Suznim okom slušaše Emerikovu molitvu koja se je s'početka samo kao tih šapat, a poslje kao glasni govor čula.

O Gospodine,“ moljaše on, „prosvjetli moje puteve da pravi nepromišlim, pogledaj na me siromašnog griešnika, koji je stobom sve, a bez tebe ništa. Kratkovidni ljudi neće da znaju, da ondje, gdje ti već kuću gradiš, oni uzalud rade; o otče! dopusti da mi tvoje lice sveti, uči me po tvojoj volji sve raditi.“

Kraljević po tom umukne i kratka tišina nastade, grof skoro sav drhčeu stajaše svejednako kod vratah; kad al se najednom tamna crkvia razsvetli, čudnovata se svjetlost kao iz šarenih boja duge smješana, razprostre po uzkom njenom prostoru, zbor nevidivih duhova zaori nebeske pjesme, i grof nehotice njekom silom syladan, klekne, nu oči mu ipak bijahu nepomično u kraljevića upre.

„O Gospodine“ gorovaše ovaj obasjan žarkim svjetlom „klanjam ti se u prahu, priznajem tvoju moć, i divim se tvojoj veličini, te za čim mi je već davno srce težilo, to ti evo ovdje obećajem i zavjetujem, tako me ti pomogao u posljednjem času života!“

Kobne ove rieči bijahu uzašene, grof ih je čuo, on htjede ustati i kraljeviću otići, da ga iz crkvice izvuče, nu nemogaše, činilo mu se, kao da je za hladni kamen privezan, htjede imenom zovnuti molečega se kraljeviću, nu onimile mu bijahu ustne, onimio jezik. — Kada je kraljević

ustao i iz crkvice izišao, onda istom bijaše u stanju dignuti se za njim poći.

Domala posjedaju konje i mukom se dalje zapute.

Grof bijaše duboko zamišljen i predvidiv već u duhu posljedice prošle ure, drhtao je pred njimi. Kaljević naprotiv bijaše sad veseliji, — kao da mu se je najsrsačnija i najvruća želja izpunila, radost mu se iz sjajnih očiju odsevaše.

„Grofe!“ reče poslje kratke stanke. „Vi ste mi već mnogu prijateljsku uslugu učinili, „Vi ste mi kao: momu oteu uviek vierni i odani bili, zato mislim, da Vas smijem za nješto zamoliti. Vi bijaste syjedokom posledne ure, obećajte mi, da nećete o tom dogadjaju, dok ja živim, nijednomu životu stvoru ni riečce spomenuti.“

Grof obeća da će o tom mučati, a to tim radje, što se je i sam imao bojati ukora od kralja u slučaju, ako bi se zato saznalo.

NOVINSKI GLASI.

— Beč je izvojevao treće mjesto u Europi, svjetska izložba, koja je prvi put u Londonu, drugi put u Parisu nridra svoja otvorila, da pokaže ljudima sve ono što čoviek zna i umi stvorit pametju i rukom, prvog Svibnja je lepotu svoju odkrila u Beču, Buduć je Nj. Veličanstvo Presvetli Car i kralj u prisutnosti Englezki Niemački Danski krunobasti-nika Vojvoda i drugih ugledanih gostiju svjetsku izložbu svečanom načinom otvorio. Dakle svi oni koji su mladi i zdravi ako nisu dosad zaštedili, a oni će gledati da naknadno skuceaju jednu stotinjarku i prigledaju uno u rukotvorja najumjetnijih ljudih sveci sveta.

— Iz Beča javljaju da je G. Ristiću srbskom ministarskom predsjedniku pošlo za rukom bivše nesporazumljjenje odstraniti, i prijateljstvo austrougarske izvojevati, pa da će sada Srbija imati izgleda: da će turske željeznice u Srbiju svrnuti, i po Srbskim se s austrougarskim se skopčati. Ovomu se radujemo jerbo znamo da su najkoristnii prijatelji komšie. Hrdjav komšia ogorča život i najbogatieg čovjeka.

— Našu bratiju Hrvate progoni zima sa sniegom, a marvinska kuga padanjem govede.

— I štajerski zelen zakriven žalosnim pokrovom bjelog sniega. Bog je nas dosad učuvao od većeg mrzla, koje nam se svaku noć priti.

— U Berlinu je i Gospodska kuća primila zakone koji paraju srce katolikom, jel napadaju ona prava kojase tiču biskupske vlasti. Još preostaje carska potvrda pak će se začet patnja i borba katoličak u pruskoj.

— Parižka irborna borba na koju je svjet ljubopitno izgledao skoro je dovršena, od 400 hiljada biračih na Gr. Remusata ministara glasovališu 130 a na Barodeta socijalisti 170 hiljada. Ovim glasanjem je izjavio Paris: da ma netreba mir buduć je većina pristala uz Barodeta sadenje republikanske vlade protivnika. Mislimo da će i Thiers uvidit: da po francesku nije probitačno da se u buduće rukuje s Gambettom. On ne spada u broj muževnih koji zdijaju, njega narav tisku tamu gdje se giba živalj ruševine.

— Španjolsko ministarstvo, silazi s puta učavnosti, raztiralo je onaj odbor, koji je po bivšem parlamentu izaslan, da bdiće vrhu slobode dok se novi parlament ne izkupi, veli: da je odbor ministarstvo srušiti kanio. Ovo je udarac u lice parlamentarizmu, kakav je učinjen skoro u Pešti posli u Londonu, kasnije u Rimu a sada u Madridu, ministarstva gube većinu skojom su se uzdigla, ipak ostaju na stolicah državnih.

— Obzoru pišu iz Carigrada: da je Sultan žalostan, buduć nije našao još takva Vezira koji bi se srecom i dušom zauzo: da zakon priestolnog nasledstva izmieni, pa da sin oteu naslijede. Na ovo se biliži: da će ova žalost neutišivom postat, aко se Sultan i o tom uvjeri: da mu ministarstvo nijne kadar toliko novaca nabavit, koliko Seralj

potrebuje.

— Villim niemački Car dobro se osiće u Petrogradu, kao gost ruskog Cara, prijateljstvo dvaju carstva svjetlim svečanostima se proslavlja. Vele da će koncem ovog mjeseca i Beč posjeti. Pak će povierovat ruskia i austrougarska: da iz sreca izvire što Villimova usta govore. Ovaku vieri su već skupo platili Beč i Pariz.

G A Z D A L U K.

Marvinska usta i nogobolja. G. Straston u Aylestyne Dorchesteru iznosa je da se ova bola lieči uspješno sliedećim liekom: jedan lot solikokisela pepelika Chlorsures kaliu valja raztopit u jednom četvrtu vode, u ovu raztopljevinu ulit 8 drachina kamforovice a nogu trieba mazat katranom smastjom omekšam. Ovo se uporablja tri dana zasopce: za telad i ovce dostaje pola one mjere.

KNJIŽEVNA VIEST

poštovanim mojim čitateljem.

„Časovi književne zabave,“ koje sam lani u proljeću na svjet izdao i upisnikom razasao, u mene još imaju u njekoliko iztisaka po upisnu cijenu od 80 ny.

Molin gg. skupljače, pa i upisnike, koji nisu primili ove moje knjige, neka mi javje, kamo da jima se posalje; jer mi to treba znati, da se knjiga na pouzdano šalje, a one, koji su primili knjigu, neka mi ili poslušu naznačenu upisnu cijenu ili povrate knjigu.

Svrh oglašene knjige u mene još ima u njekolikog iztisaka napose na svjet izdanih ovih spisa po naznačenu cijenu: 1. „Vazeće Sigota grada“ (Uvod i tumač. 1866.) po 50 nov. 2. „Danica Ilirska“ (1863—67.) po 2 st., ukoričena po 2 st. 50. n.č. 3. „Knjižovna zabava hrvatsko-srbska“ (svezak I.—IV. 1868—69.) ukoričena po 1 st. 20 n.č. 4. „Krvava knjiga, ili spomenik na 405 gosina postiće propast, slavnoga kraljevstva bosanskoga“ (1869) po 30 n.č. 5. „Časovi književne zabave za hrvatski narod“ (svezak V. i VI. 1870.) po 80 n.č. i 6. „Lira“ (Različne pjesme. Knjiga I.—II. 1870—71) po 1 st. 30. n.č. — Kako tko ovih pisipash, odmah će mu se poslati, pa to ili po gotovini, ili na poruč.

U Zagrebu Velimir Gaj.

TRGOVINA I OBRTNOST.

CINA RANE. Budimpešta 3. Sib. Žito ban. 81 fn. 7 f. 15—20 n. 86 fn. 7 fr. 80—85 n. tisans. 81 fn. 7 fr. 20—25 n. 86 fn. 7 fr. 90—95n. Budimpešta 81 fn. 7 fr. 15—20 n. 86 fn. 7 fr. 80—85 n. Stolnobiogr. 81 fn. 7 fr. 20—25 n. 86 fn. 7 fr. 90—95 n. — Raž 78—79 fn. 4 fr. 45—50 n. — Ječam 66—68 fn. 3 fr. 5—20 n. — Zob 45—48 fn. 1 fr. 70—80 n. — Kukuruz banat. 80 fn. 3 fr. 40—45 n. — Proja 82 fn. 2 fr. 80 n. — 3 fr. car. mž. — Novac. Dukat 5 fr. 17 nov. 20 frank. Srebro na 100. — 7 fr. 90 nov.

Visina vode dunavske.

Budimpešta 5-og Sib.: 8' 1" nad 0. razto.

Požun 4-og Sib.: 9' 4" nad 0. "

Vrieme: Presta o je sjeverni vitar i prosjalo sunce.

Poruke uređništva.

Baja. G. P. Pitanje ovamo nije, al pj. su prispile, gledajte da pokupite i ostale. Sz. Istvanu S. Gr. Živ i zdrav bio strpljivost radja plod viest če se naviesti. Djakovo bb. ugradite se. (8) Višeput nadvlađujući okolnosti, naškole ovde gdje se svaki pedaž papira skupno prodaje. Vingu L. R. Slalismo redovno, ištete 16 br., pitanje je očelimo donle živit?

PRIPOSLANO.

U 12-tom broju što sam od odrastlih učenika izpita pisao, u němačkoj učioni nije njih 3. nego 23. a u madjarskoj pakto nije njih 5. nego 58. bilo, koji su izpit položili. *

Gábor Mrkovics učitelj.

*) Liepa je očita izpovied al je novinost još liepša. Ured.